

Î N C H E I E R E

21 septembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Tamara Chișca-Doneva, Oleg Sternioală

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Sofia Brașoveanu împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ,

c o n s t a t ă :

La 27 mai 2016, Sofia Brașoveanu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale (în continuare - CNAS) cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că la 21 noiembrie 2015 a decedat soțul Brașoveanu Dumitru, beneficiar al pensiei pentru vechime în muncă în calitate de judecător în sumă de 15019,20 de lei.

Susține că întrunește toate condițiile prescrise de lege pentru a beneficia de pensie de urmaș, iar la 18 decembrie 2015 a depus toate actele necesare solicitînd stabilirea pensiei de urmaș în condițiile legii.

La 12 februarie 2016 a depus cerere la Casa Teritorială de Asigurări Sociale sectorul Buiucani (în continuare – CTAS Buiucani), solicitînd stabilirea pensiei de urmaș în cuantum de 7509,60 de lei – 50% din suma de 15019,20 de lei, pensia aflată în plată a soțului decedat, Dumitru Brașoveanu.

Afirmă că la 16 martie 2016 a recepționat răspunsul de la CTAS Buiucani, fiindu-i prezentată decizia nr.13 din 08 februarie 2016 prin care i s-a refuzat stabilirea pensiei de urmaș în sumă de 919,18 lei, deși a solicitat stabilirea pensiei de urmaș din suma de 15019,20 de lei.

Menționează că la 05 mai 2016 a recepționat refuzul CNAS de stabilire a pensiei de urmaș în urma adresării cu cerere prealabilă la 05 aprilie 2016.

Solicită constatarea ilegală a refuzului CNAS nr. B-439/16 din 03 mai 2016 cu obligarea CNAS de a-i stabili și a-i achita pensie de urmaș începînd c 22 noiembrie 2015, în cuantum de 7509,60 de lei, ce constituie 50% din suma de 15019,20 de lei, pensie aflată în plată soțului decedat, Dumitru Brașoveanu.

Prin hotărîrea Judecătorei Centru, mun. Chişinău din 22 august 2016 s-a admis acţiunea, s-a recunoscut ilegal refuzul CNAS nr. B-439/16 din 03 mai 2016, s-a obligat CNAS să stabilească şi să achite Sofiei Braşoveanu pensie de urmaş începînd cu 22 noiembrie 2015, în cuantum de 7509,60 de lei, ce constituie 50% din suma de 15019,20 de lei, pensie aflată în plată a soţului decedat, Dumitru Braşoveanu.

În susţinerea poziţiei prima instanţă a reţinut că reclamanta Sofia Braşoveanu întruneşte condiţiile prevăzute de lege şi anume, persoana decedată (susţinătorul era pensionar), la momentul decesului soţului supravieţuitor al persoanei decedate a împlinit vîrsta de pensionare, a avut cel puţin 15 ani de căsătorie cu persoana decedată şi nu s-a recăsătorit.

Prin decizia Curţii de Apel Chişinău din 22 februarie 2017 s-a respins apelul declarat de CNAS şi s-a menţinut hotărîrea primei instanţe.

La 14 iunie 2017 CNAS a declarat recurs împotriva deciziei Curţii de Apel Chişinău din 22 februarie 2017, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanţei de apel şi hotărîrii primei instanţe, cu emiterea unei noi hotărîri de respingere a acţiunii.

În motivarea recursului a invocat că, instanţele inferioare au interpretat eronat legea şi au aplicat greşit normele de drept material.

Menţionează că, Legea cu privire la statutul judecătorului nr. 544 din 20 iulie 1995 nu prevede stabilirea pensiei de urmaş, iar la momentul decesului, soţul intimatei nu era beneficiar de pensie pentru limita de vîrstă sau invaliditate stabilită în condiţiile Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat nr. 156 din 14 octombrie 1998.

Examinînd temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii Supreme de Justiţie consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Potrivit art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilităţii recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părţile şi alţi participanţi la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absenţa unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data şi ora şedinţei de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfăşurare a procesului;
- d) instanţa a soluţionat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipseşte procesul-verbal al şedinţei de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);
- b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;
- c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;
- d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărîrii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Completul constată că din materialele cauzei nu se poate desprinde momentul comunicării recurentului deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 februarie 2017 (f.d.76-82), însă aceasta a fost expediată părților prin scrisoare de însoțire nr.9536 din 25 mai 2017 (f.d.83), iar cererea de recurs a fost expediată la 14 iunie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe plic (f.d.92). Prin urmare, calea de atac se consideră exercitată în termen.

Alegațiile invocate în recurs precum că, Legea cu privire la statutul judecătorului nu prevede stabilirea pensiei de urmaș, iar la momentul decesului, soțul intimatei nu era beneficiar de pensie pentru limita de vîrstă sau invaliditate stabilită în condițiile Legii privind pensiile de asigurări sociale de stat, nu pot fi reținute, deoarece Legea cu privire la statutul judecătorului este o lege specială ce stabilește norme particulare, inclusiv garanțiile sociale pentru judecători, iar în lipsa unor reglementări privind garanțiile sociale inserate în respectiva lege, sunt acoperite de Legea privind pensiile de asigurări sociale de stat.

Mai mult, la 01 aprilie 2015 lui Dumitru Brașoveanu era stabilită o pensie în sumă de 15019,20 de lei potrivit legitimației seria CN nr. 167384 (f.d.8).

Instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs în esența lor constituie o interpretare a normelor de drept efectuată de recurent care nu pot fi puse la baza recursului, însă acestea au fost deja supuse examinării minuțioase și aprecierii juste de către instanțele inferioare prin prisma art. 130 și 139 din Codul de procedură civilă, în raport cu dispozițiile art. 118 din aceeași lege și ale art. 24 alin. (3) din Legea contenciosului administrativ, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și respectiv nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs, iar instanțele inferioare au interpretat elocvent și au aplicat corect normele de drept incident speței, prin prisma circumstanțelor importante ale cauzei.

Completul concluzionează că, din conținutul cererii de recurs nu rezultă existența unuia din temeiurile legale de recurs, deoarece recursul devolvează exclusiv circumstanțe de drept ale pricinii, iar forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii ar putea fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă,

aplicabil doar procedurii de apel, însă asemenea temei nu se regăsește în art. 432 din Codul de procedură civilă aplicabil recursului.

Astfel, instanța de recurs notează că, recurentul nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea ilegalității deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe.

În acest sens, completul reamintește prin prisma jurisprudenței CEDO, fosta Comisie a arătat că „... art. 6 §1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes” (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanțele inferioare au examinat pricina sub toate aspectele, au verificat și au apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de CNAS, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Oleg Sternioală